

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

obowiązujące w

Gminnej Komisji Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych w Szczecinie

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNI

Standard I. POLITYKA

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szczecinie (zwana dalej GKRPA) opracowała i wprowadziła w życie Politykę ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

1. Polityka ochrony małoletnich została opracowana zgodnie obowiązującymi w tym zakresie przepisami.
2. Polityka ochrony małoletnich zawiera wytyczne jak przeciwdziałać naruszaniu praw małoletnich oraz jakie kroki należy podjąć w przypadku zagrożenia ich bezpieczeństwa.
3. Polityka ochrony małoletnich dotyczy wszystkich członków GKRPA.
4. Członkowie GKRPA znają i stosują Politykę ochrony małoletnich.
5. Dokument został udostępniony w dwóch wersjach: wersji pełnej oraz skróconej przeznaczonej dla małoletnich

Standard II. PERSONEL

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych monitoruje, edukuje i angażuje swoich członków w celu zapobiegania krzywdzeniu małoletnich.

1. Określone są zasady bezpiecznych relacji wszystkich członków GKRPA z małoletnimi, wskazujące, jakie zachowania są niedozwolone, a jakie pożądane w kontakcie z małoletnim.
2. Członkowie GKRPA uczestniczą w szkoleniach na temat ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, rozpoznawania symptomów krzywdzenia i pomocy w sytuacjach zagrożenia.

Standard III. PROCEDURY

W GKRPA funkcjonują procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego.

1. GKRPA opracowała procedury określające, jakie działania należy podjąć w sytuacji krzywdzenia małoletniego lub zagrożenia jego bezpieczeństwa.
2. Członkowie GKRPA mają wiedzę do kogo należy zgłaszać informację o podejrzeniu krzywdzenia małoletnich.
3. Członkowie GKRPA mają dostęp do spisu instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia małoletnich.

Standard IV. MONITORING

GKRPA monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony małoletnich.

1. Obowiązujące w GKRPA Standardy ochrony małoletnich podlegają weryfikacji raz na dwa lata, w celu dostosowania ich do aktualnych potrzeb i zgodności z obowiązującymi przepisami.

Polityka ochrony małoletnich przed krzywdzeniem

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) jest działanie dla dobra małoletnich i w ich najlepszym interesie. Członkowie GKRPA traktują małoletnich z szacunkiem oraz uwzględniają ich godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez kogokolwiek przemocy wobec małoletnich w jakiegokolwiek formie. Członkowie GKRPA realizując te cele działają w ramach obowiązującego prawa oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji z małoletnimi obowiązują wszystkich członków GKRPA. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia.

Rozdział I

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich

§ 1.

1. Identyfikacja czynników ryzyka i wiedza o nich jest podstawowym warunkiem do wszczęcia działań zapobiegawczych.
2. Członkowie GKRPA posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich.
3. Członkowie GKRPA znają i stosują zasady bezpiecznych relacji z małoletnimi.
4. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka członkowie GKRPA podejmują rozmowę z opiekunami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.

Rozdział II

Procedury interwencji w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego

§ 2.

1. Zagrożenie bezpieczeństwa małoletnich może przybrać różne formy krzywdzenia:
 - 1) popełnienie przestępstwa na szkodę małoletniego (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad małoletnim itp.);
 - 2) inne formy krzywdzenia, niebędące przestępstwem, takiej jak np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie, itp.;
 - 3) zaniedbanie potrzeb życiowych małoletniego (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).
2. Niejednokrotnie zachowania stanowiące tego rodzaju zagrożenie stanowią również znamiona czynów zabronionych ściganych na drodze prawnokarnej.
3. Zagrożenie bezpieczeństwa małoletniego może powstać na skutek popełnienia wobec niego czynu zabronionego lub czynu karalnego, którego dopuściła się:
 - 1) osoba dorosła;
 - 2) osoba nieletnia (krzywdzenie rówieśnicze).

§ 3.

1. Uzasadnione podejrzenie krzywdzenia małoletniego występuje wtedy, gdy:
 - 1) małoletni ujawnił członkowi GKRPA fakt krzywdzenia;
 - 2) członek GKRPA zaobserwował krzywdzenie;
 - 3) uzyskano informacje od osoby będącej bezpośrednim świadkiem krzywdzenia;
 - 4) małoletni ma na sobie ślady krzywdzenia (np. zadrapania, zasinienia itp.), a zapytany odpowiada niespójnie i/lub chaotycznie lub/i popada w zakłopotanie, bądź występują inne okoliczności mogące wskazywać na krzywdzenie.

§ 4.

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

1. W przypadku powzięcia przez członka GKRPA podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, lub zgłoszenia takiej okoliczności przez małoletniego lub jego opiekuna członek GKRPA ma obowiązek sporządzenia pisemnej notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji Przewodniczącemu GKRPA lub osobie upoważnionej przez Przewodniczącego.
2. W zależności od sytuacji Przewodniczący GKRPA weryfikuje, na ile podejrzenie krzywdzenia małoletniego jest zasadne. W tym celu dobiera odpowiednie środki prowadzące do wyjaśnienia sytuacji lub podejmuje decyzję o przeprowadzeniu interwencji.
3. Interwencja prowadzona jest przez Przewodniczącego GKRPA, który może wyznaczyć do tego zadania inną osobę.
4. Przewodniczący GKRPA informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinno-opiekunczy, lub najbliższy ośrodek pomocy społecznej).
5. Po poinformowaniu opiekunów, Przewodniczący GKRPA składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do prokuratury/policji.
6. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie 4.
7. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 1 do niniejszej Polityki. Kartę załącza się do rejestru interwencji prowadzonego przez Przewodniczącego GKRPA.

§ 5.

1. W przypadku podejrzenia, że życie małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe). Poinformowania służb dokonuje członek GKRPA, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji.
2. Członek GKRPA niezwłocznie przekazuje informację o zaistniałej sytuacji oraz sporządzoną kartą interwencji Przewodniczącemu GKRPA lub osobie przez niego upoważnionej.

§ 6.

Procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę małoletniego przez osoby dorosłe

1. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego Przewodniczący GKRPA lub osoba przez niego upoważniona, przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu, w szczególności z jego opiekunami.

2. Przewodniczący GKRPA lub osoba przez niego upoważniona, organizuje spotkanie z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
3. Przewodniczący GKRPA lub osoba przez niego upoważniona, informuje rodziców/opiekunów małoletniego o podjętych działaniach na rzecz małoletniego oraz zaleceniach/propozycjach działań dla rodzica.
4. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunami wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą małoletniemu, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają małoletniego, który doświadczył krzywdzenia należy poinformować odpowiednią instytucję (prokuratura/policja lub sąd rodzinno-opiekuńczy lub najbliższy ośrodek pomocy społecznej).
5. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun małoletniego zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo, rodzina stosuje przemoc wobec małoletniego, należy poinformować właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie, gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa, bądź – w przypadku przemocy i zaniedbania – konieczności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”.
6. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez członka GKRPA, osoba ta zostaje niezwłocznie odsunięta od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.
7. W przypadku, gdy członek GKRPA dopuścił się wobec małoletniego innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji powinna zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchując osoby podejrzewanej o krzywdzenie, małoletniego oraz innych świadków zdarzenia.
8. Przewodniczący GKRPA lub osoba przez niego upoważniona stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.
9. W przypadku, gdy wobec małoletniego popełniono przestępstwo Przewodniczący GKRPA sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.

§ 7.

Procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę małoletniego przez rówieśników – innych małoletnich

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego należy przeprowadzić rozmowę z małoletnim poddawany krzywdzeniu, innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu, a także z opiekunami małoletniego celem ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego.
2. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.
3. Przewodniczący GKRPA lub osoba przez niego upoważniona organizuje spotkanie z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb oraz o sposobach reakcji na zdarzenie (poinformowanie sądu rodzinnego, poinformowanie szkoły, poinformowanie opiekunów dziecka krzywdzącego).

4. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest małoletni w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez pisemne zawiadomienie.
5. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest małoletni w wieku powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie.

§ 8.

1. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
2. W przypadku, gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego zgłosili jego opiekunowie, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów małoletniego na piśmie.

§ 9.

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia

1. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach krzywdzenia małoletnich jest Przewodniczący GKRPA.
2. Przewodniczący GKRPA lub osoba przez niego upoważniona ustala przebieg zdarzenia.
3. Przewodniczący GKRPA lub osoba przez niego upoważniona zadecyduje o podjęciu odpowiednich działań i podejmuje decyzję o zawiadomieniu policji, prokuratury, sądu rodzinnego, ośrodka pomocy społecznej o zagrożeniu małoletniego krzywdzeniem.

§ 10.

Dokumentowanie i przechowywanie ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

1. Wszystkie ujawnione lub zgłoszone incydenty spisywane są na karcie interwencji.
2. Dla każdego zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego zakładana jest osobna teczka.
3. Teczke zakłada i prowadzi Przewodniczący GKRPA lub osoba przez niego upoważniona.
4. W teczce gromadzi się i przechowuje wszelką dokumentację dotyczącą zgłoszenia (kartę interwencji, protokoły i notatki z rozmów z małoletnim, rodzicem/opiekunem, osobą zgłaszającą osobą krzywdzącą, innymi osobami mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu, korespondencję i inne).
5. Wszystkie zgłoszenia/teczki wpisywane do rejestru interwencji prowadzonego przez Przewodniczącego GKRPA.
6. Teczki z dokumentacją przechowywane są przez Przewodniczącego GKRPA i są zabezpieczone przed dostępem osób nieuprawnionych.

Rozdział III

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a członkami GKRPA

§ 11.

Komunikacja z małoletnimi

1. W komunikacji z małoletnimi zachowuj cierpliwość i szacunek.
2. Szanuj prawo małoletnich do prywatności z ograniczeniami wynikającymi z innych przepisów prawa.
3. Bezwzględnie utrzymuj profesjonalną relację z małoletnim, każdorazowo rozważ, czy Twoja reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne i uzasadnione.
4. Działaj w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji Twojego zachowania.
5. Bądź świadom cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania Twoich własnych działań w internecie.

§ 12.

Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

1. Nie wolno krzywdzić, zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać małoletniego.
2. Nie wolno krzyczeć na małoletniego w sytuacji innej, niż wynikająca z bezpieczeństwa.
3. Nie wolno szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej małoletniego.
4. Nie wolno zachowywać się w obecności małoletnich w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby), itp.
5. Nie wolno nawiązywać z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
6. Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych. Obejmuje to wizerunek małoletniego, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej itp.
7. Nie wolno utrzymywać wizerunku małoletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków małoletnich.
8. Nie wolno proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności małoletnich.
9. Nie wolno zapraszać małoletnich do swojego prywatnego mieszkania ani spotykać się z nimi w czasie wolnym (kontakty przez prywatne kanały komunikacyjne i media).
10. Nie wolno przyjmować pieniędzy ani prezentów od małoletniego oraz nie wolno dawać pieniędzy ani prezentów małoletniemu.
11. Nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec małoletniego, które mogłyby prowadzić do oskarżeń o popełnienie czynu zabronionego.
12. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie małoletniego przez członka GKRPA lub członka GKRPA przez małoletniego, muszą być natychmiast zgłaszane Przewodniczącemu GKRPA lub osobie przez niego upoważnionej. Jeśli jesteś ich świadkiem reaguj stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.
13. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub małoletnich niezwłocznie poinformuj o tym Przewodniczącego GKRPA lub osobę przez niego upoważnioną i postąp zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.

Rozdział IV

Weryfikacja członków GKRPA

§ 13.

1. Każdy członek GKRPA zobowiązany jest dostarczyć wypełnione oświadczenie, które stanowi Załącznik nr 2 do niniejszej Polityki.
2. Jeżeli wobec członka GKRPA prowadzone jest postępowanie karne o przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub przestępstwo z użyciem przemocy popełnione przeciwko dzieciom należy niezwłocznie odsunąć taką osobę od wykonywania czynności, podczas których zachodzi możliwość kontaktu z małoletnim.

Rozdział V

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie członków GKRPA do stosowania standardów, zasady przygotowania członków GKRPA do ich stosowania

§ 14.

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie członków GKRPA do wdrożenia i stosowania standardów jest Przewodniczący GKRPA lub osoba upoważniona przez Przewodniczącego.
2. Przygotowanie członków GKRPA polega na pogłębianiu wiedzy i umiejętności rozpoznawania krzywdzenia, objawów, identyfikacji ryzyka krzywdzenia i podejmowania, zgodnie z prawem, właściwych działań a także wiedzy z zakresu odpowiedzialności prawnej w przypadku zaniechania postępowania w celu ochrony i wsparcia małoletnich.

Rozdział VI

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

§ 15.

1. Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu jego krzywdzenia opracowuje Przewodniczący GKRPA przy współpracy z wyznaczonymi członkami GKRPA.
2. Struktura planu wsparcia.
 - 1) Ocena sytuacji małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia;
 - 2) Zdefiniowanie celu oferowanego wsparcia;
 - 3) Identyfikacja zasobów wewnętrznych GKRPA oraz źródeł zewnętrznych wsparcia małoletniego – osoby doznającej krzywdzenia;
 - 4) Zakres współdziałania GKRPA z podmiotami zewnętrznymi na rzecz wsparcia małoletniego;
 - 5) Proponowane formy i metody wsparcia małoletniego.

Rozdział VII

Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych małoletniego

§ 16.

1. GKRPA zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych zarówno małoletnich jak i dorosłych, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. GKRPA w swoich działaniach kieruje się odpowiedzialnością i rozważą wobec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków zarówno małoletnich jak i dorosłych.

Rozdział VIII

Monitoring Stosowania Polityki

§ 17.

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

1. Przyjęta Polityka ochrony małoletnich jest weryfikowana raz na dwa lata, ze szczególnym uwzględnieniem analizy sytuacji związanych z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich.
2. Wśród członków GKRPA przeprowadza się anonimową ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów ochrony małoletnich (wzór ankiety stanowi Załącznik nr 3 do niniejszej Polityki).
3. Na podstawie wniosków z przeprowadzonej oceny i ankiety opracowywane jest wewnętrzne sprawozdanie z realizacji Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.
4. Sytuacje związane z zagrożeniem bezpieczeństwa małoletnich są poddawane analizie, a wnioski i rekomendacje zawarte są w dwuletnim sprawozdaniu.
5. W oparciu o przeprowadzoną ocenę obowiązujące standardy są dostosowywane do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.

Rozdział IX

Zasady i sposób udostępniania Standardów ochrony małoletnich

§ 18.

1. Udostępnienie Standardów ochrony małoletnich, następuje w sposób dostosowany zarówno do członków GKRPA jak i małoletnich i ich rodziców/opiekunów, tak by każdy mógł z łatwością się z nimi zapoznać i je stosować.
2. Standardy ochrony małoletnich obowiązujących w GKRPA opracowane zostały w dwóch wersjach:
 - 1) Wersja pełna;
 - 2) Wersja skrócona – przeznaczona dla małoletnich i zawierająca istotne informacje dostosowane do grupy odbiorców.
3. Treść Standardów ochrony małoletnich obowiązujących w GKRPA jest ogólnie dostępna i została opublikowana na stronie internetowej SCPU <http://scpu.szczecin.pl>.
4. Treść Standardów ochrony małoletnich dostępna jest do wglądu w formie wydruku u Przewodniczącego GKRPA.

PRZEWODNICZĄCA

Adriana Brzezniak-Misiuro
**GINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH**